

NATURRESERVAT

HAMREFJELL

FAKTA

Hamrefjell naturreservat ligger i Øvre Eiker kommune og dekker et areal på 20 dekar. Naturreservatet ble opprettet den 16. november 1984. Formålet med fredningen er å bevare en klassisk lokalitet med kontaktmetamorfe bergarter og mineraler, der særlig mineralet vesuvian er godt utviklet.

GEOLOGI

Hamrefjell ligger innenfor det geologiske området som kalles "Oslofeltet". De eldste bergartene i området er kambro-silurske sedimentbergarter. Disse er ca 400-500 millioner år gamle og stammer fra en tidsperiode da Oslo-området lå delvis under vann. Da permtiden begynte for ca 280 millioner år siden, ble hele Oslofeltet dekket av leire, sand og grus avsatt på bunnen av store ferskvannssjøer. Lagene ble herdet til leirskifer, sandstein og konglomerat.

Seinere ble området utsatt for stor vulkansk aktivitet. Fra vulkanene strømmet det ut lava som finnes igjen i ulike dag-, dyp- og gangbergarter. Da ble kalksteinen og leirskiferen utsatt for kontaktmetamorfose, dvs en omdanning av bergarter der de kom i kontakt med glødende smeltmasser. På denne måten fikk man omdannet kalkstein til marmor og leirskifer til hornfels. I denne kontaktsonen ble det også dannet mineraler, og man fikk en utfelling av forskjellige metaller.

Hamrefjell består i all hovedsak av Eikeritt, men nær toppen av selve Hamrefjell finner vi et nedsunket parti av sterkt kontaktmetamorfiserte silursedimenter med en tykkelse på omkring 30-50 meter. Dette partiet består av vekselvis omkrystallisert kalkstein, altså marmor og hornfels hvor vesuvianen er utkrystallisert i marmoren.

PLANTELIV

Hamrefjell har i hovedsak artsfattig vegetasjon, men i berggrunnen finnes også biter av kalkstein som gir opphav til en rikere vegetasjonstype. Resultatet blir en mosaikkpreget vegetasjon med store lokale variasjoner. Det er registrert 150 forskjellige plantearter i Hamrefjell, fra varmekjære trær som barlind til mer boreale blomsterarter som kranskonvall. Den varierte orkidéfloraen gjør området interessant og særlig den sjeldne og truede arten rød skogfrue (*Cephalanthera rubra*). Andre orkideer i området er rødfangre, skogmarihand og brudespore.

UTDRAG FRA FREDNINGSBESTEMMELSENE

- Hammerbruk, kiling, boring, sprengning og innsamling av prøver fra fast fjell er forbudt. Etter grunneiers tillatelse er det lov å ta med små løse steiner til personlig samlerformål.
- Graving med spade eller lignende hjelpemidler er ikke tillatt.

ENGLISH ABSTRACT

Hamrefjell nature reserve is located in Øvre Eiker municipality. It covers an area of 2 hectares. The nature reserve has been established to conserve an area with interesting geology due to contact metamorphism. It's the large quantity of the mineral Vesuvianite that makes Hamrefjell interesting as a nature reserve. The geologic variety and bits of limestone in the ground makes habitats for a diverse flora. It's been found over 150 different species of plants.

LOCAL RULES IN HAMREFJELL NATURE RESERVE

- Use of hammer, drill, explosives etc. is not allowed.
- Collecting stones or mineral samples from solid rocks is not allowed.
- Collecting loose, small rocks or minerals is allowed with landowner's permission.

DEUTSCHE

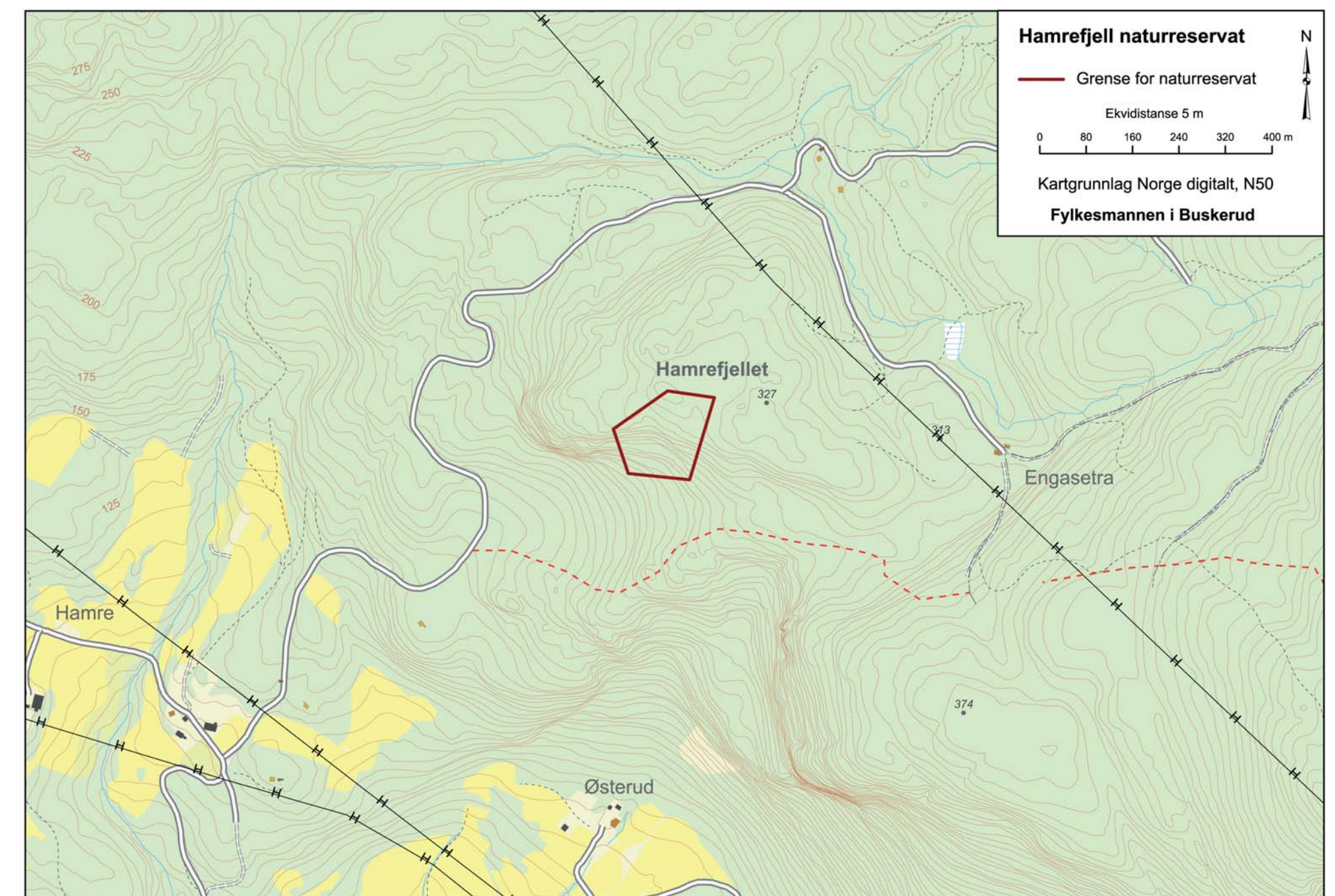
Hamrefjell Naturschutzgebiet ist in Øvre Eiker Gemeinde. Es umfasst eine Fläche von 2 Hektar. Das Naturschutzgebiet wurde gegründet, um ein Gebiet mit interessanter Geologie aufgrund zu kontaktieren Metamorphose zu konservieren. Es ist die große Menge des mineralischen Vesuvians, dass Hamrefjell interessant wie ein Naturschutzgebiet ist. Die geologische Vielfalt und Bits aus Kalkstein in den Boden macht Lebensraum für eine vielfältige Flora. Es ist über 150 verschiedene Pflanzenarten gefunden.

LOKALE REGELN I HAMREFJELL NATURSCHUTZGEBIET

- Verwendung von Hammer, Bohrmaschine, Sprengstoff etc. ist nicht gestattet.
- Sammeln von Steinen oder mineralischen Proben aus festen Felsen ist nicht erlaubt.
- Sammeln lose, kleine Steine oder Mineralien mit Grundeigentümers Erlaubnis zulässig.

Vesuvian

Vesuvian er funnet flere steder i Norge. Vesuvian er i Oslofeltet et meget vanlig kontaktmineral dannet ved omdanning av aluminiumrike kalksteiner (kambro-silursedimenter) til hornfelter under fremtregning av magma. Som bergartsdannende mineral er vesuvian en vesentlig bestanddel av visse hornfelter. I Oslofeltet finnes også en rekke gode forekomster av vesuvian i godt utviklede krystaller. Mest kjent er denne lokaliteten - Hamrefjell og Myrseter, men vesuvian er også funnet en lang rekke andre steder, f. eks. ved Viksberget, flere steder nær Oslo, Hakadal, Hurdal, Gunhildsrud, Konnerudkollen og Rien i Sande.

INFORMASJON

Fylkesmannen
i Buskerud

Forvaltningsmyndighet:

Fylkesmannen i Buskerud
Miljøvernavdelingen
Postboks 1604
3007 Drammen, Tlf 32 26 66 00
www.fmbu.no

Oppsyn:

Statens naturoppsyn
3630 Rødberg
Tlf. 32 74 46 85
www.dirnat.no